

Aldous Huxley, *The Genius and the Goddess*

Copyright © 1955 by Aldous Huxley

All rights reserved.

© 2009, 2013 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: prelucrare după Ernst Ludwig Kirchner (1880-1938), *Artist și model*, 1933

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

HUXLEY, ALDOUS

Geniul și zeița / Aldous Huxley; trad. din lb. eng și
note de Viorica Boitor. – Iași: Polirom, 2013

ISBN print: 978-973-46-3352-4

ISBN ePub: 978-973-46-3522-1

ISBN PDF: 978-973-46-3523-8

I. Boitor, Viorica (trad.)

821.111-31=135.1

Printed in ROMANIA

ALDOUS HUXLEY

Geniul și zeița

Traducere din limba engleză
și note de Viorica Boitor

POLIROM
2013

Scâncetul a atins cote alarmante. M-am ridicat și mi-am urmat gazda la etaj. Rivers ședea pe treapta cea mai de sus, cu brațele lui, care păreau imense în stofa de tweed aspră, petrecute în jurul unei siluete micuțe, în pijama albastră.

— E bunicu', repetă el de mai multe ori. Bătrânul tău bunicuț nostim. Lui Bimbo îi place de bunicu'.

Suspinele s-au potolit treptat.

— Ce l-a trezit pe Bimbo? îl întrebă Rivers. Ce l-a făcut să se dea jos din pătuț?

— Un câine, răspunse copilul și, amintindu-și visul, începu să plângă din nou. Un câine male.

— Dar câinii sunt nostimi, îl asigură Rivers. Câinii sunt atât de proști încât nu sunt în stare să zică nimic în afară de ham-ham. Gândește-te la câte lucruri poate să zică Bimbo. Mami. Pișu. Tati. Pisu. Câinii nu sunt deștepți. Nu pot să spună cuvintele astea. Fac doar ham-ham-ham, imită el lătratul unui copoi. Sau așa: ham-ham-ham. De data aceea era un pomeranian. Sau haaam-haaaam, urlă el în chip lugubru și grotesc.

Nu foarte convins, printre suspine, micuțul începu să râdă.

— Așa, așa, l-a încurajat Rivers. Bimbo râde de câinii aștia proști. De fiecare dată când vede unul, de fiecare dată când aude lătratul ăla caraghios, râde, râde și iar râde.

De data asta copilul izbucni în răs din toată inima.

— Iar acum, spuse Rivers, bunicu' și Bimbo vor face o plimbare.

Se ridică ținând băiatul în brațe și străbătu coridorul.

— Asta-i camera lui bunicu', îi explică el deschizând ușa primei camere. Mă tem că aici nu-i nimic interesant. Ușa de la a doua cameră era întredeschisă; a intrat cu copilul în brațe. Iar aici e camera lui mami și a lui tati. Și iată dulapul cu toate hainele lui mami. Nu-i așa că miros bine?

Inhală zgomotos. Copilul îi urmă exemplul.

— *Le Shocking de Schiaparelli*, continuă Rivers. Sau o fi *Femme*? Oricum, are același scop; fiindcă sexul, sexul, sexul e cel care pune lumea în mișcare – după cum,

îmi pare rău să te anunț, o să afli și tu, bietul meu Bimbo, în doar câțiva ani de-acum încolo.

Își frecă tandru obrazul de puful bălai de pe creștetul copilului, apoi se îndreptă către oglinda înaltă, încastrată în ușa băii.

— Uită-te la noi, mi-a spus mie. Uită-te la noi!

M-am apropiat și m-am oprit lângă el. Și iată-ne în oglindă – o pereche de bătrâni încovoiați și cu vertebrele tasate și, în brațele unuia din ei, un copilaș superb, ca un mic Hristos.

— Și când te gândești, spuse Rivers, când te gândești că odinioară am fost și noi ca el. Începi ca un boț de protoplasmă, o mașină de mâncat și excretat. Apoi te transformi în așa ceva. În ceva aproape supranatural de pur și frumos. Își lipi din nou obrazul de creștetul copilului. Apoi urmează o perioadă proastă, cu coșuri și pubertate. După care, pe la douăzeci și ceva de ani, ai un an-doi când ești Praxitele. Dar curând după aceea Praxitele se îngrașă și începe să-i cadă părul, iar în următorii patruzeci de ani degenerezi

în una sau alta din varietățile de gorilă umană. Gorila fusiformă – ăsta ești tu. Sau varietatea cu chipul tăbăcit – ăsta sunt eu. Și mai este tipul de gorilă ajunsă mare om de afaceri... știi tu, aia care arată ca un funduleț de bebeluș, cu dinți falși. Cât despre gorilele femele, bieteles făpturi cu smacuri pe obraji și rujuri stridente... Nu, hai să nu mai vorbim despre ele, nici măcar să nu ne mai gândim la ele.

Copilul din brațele lui căscă la imaginea noastră reflectată în oglindă, apoi se întoarse, își cuibări căpșorul pe umărul bărbatului și închise ochii.

— Cred că putem să-l ducem înapoi în pătuț, șopti Rivers și se îndreptă spre ușă. Ți-e și milă, îmi spuse el încetșor câteva minute mai târziu, când stăteam lângă pătuț și ne uitam la chipul micuț pe care somnul îl transformase în imaginea seninătății nefirești, ți-e rău de tot milă de ei. Habar n-au ce-i așteaptă. Șaptezeci de ani de ambuscade și trădări, de mine antipersonal și înșelăciune.

— Și de distracții, am adăugat eu. De distracție totală, câteodată chiar și de extaz.

— Firește, îmi dădu Rivers dreptate și se întoarse cu spatele la pătuț. Tocmai asta atrage după sine minele antipersonal.

Stinse lumina, închise ușa grijuliu și mă urmă pe scări la parter.

— Distracții – tot felul de distracții. Distracția sexuală, distracția culinară, distracția de-a dispune de putere, distracția confortului, distracția de a avea, distracția ce decurge din cruzime. Însă ori există o momeală prinsă într-un cârlig, ori, atunci când o apuci, se declanșează un dispozitiv și te trezești că îți pică în cap cărămizile sau găleata cu clei sau ce ți-o fi pregătit marele glumeț cosmic.

Ne-am reluat locurile de-o parte și de alta a șemineului din bibliotecă.

— Oare ce capcane o așteaptă pe creatura aia micuță și radioasă de la etaj, din pătuț? Nici nu-ți vine să te gândești la așa ceva. Singura alinare constă în faptul că evenimentul e precedat de ignoranță, iar după el vine uitarea sau cel puțin indifeerența. Fiecare scenă a balconului se transformă într-un teatru de păpuși dintr-un alt univers! Și la sfârșit, firește, întotdeauna

vine moartea. Și, atâta timp cât există moartea, există și speranța.

A reumplut paharele și și-a reaprins pipa.

— Unde eram?

— În rai, i-am amintit, cu doamna Maartens.

— În rai, repetă Rivers. Apoi, după o scurtă pauză: A durat, continuă el, cam cincisprezece luni. Din decembrie până în a doua primăvară, cu o pauză de zece săptămâni vara, cât timp familia a fost plecată în Maine. Zece săptămâni care trebuiau să însemne vacanța mea petrecută acasă, dar care au fost, de fapt, în pofida casei familiare, în ciuda bieteii mele mame, cel mai dezolant exil posibil. Și nu îmi era dor doar de Katy. Îmi era dor de toți – de Beulah, bucătăreasa, de Timmy cel tolănit pe podea cu trenulețele lui, de Ruth și poeziile ei caraghioase, de astmul lui Henry și de laborator și de monologurile lui extraordinare pe orice temă. Cât de fericit am fost să-mi regăsesc paradisul în luna septembrie! Edenul toamna, cu frunzele ruginii, cu cerul încă albastru, cu